

X - pole $X \leq$ -uspořádaní
úplně $\forall x, y \quad x \leq y$ nebo $y \leq x$
slučitelné s násobením a sčítáním
 $\forall x, y, z \in X$

$$x \leq y \quad \text{potom} \quad x+z \leq y+z \quad (2.2.1)$$

$$0 \leq x, 0 \leq y \quad \text{potom} \quad 0 \leq xy \quad (2.2.2)$$

Věta 2.4 V každém uspořádaném poli

1. $0 < 1$

2. Je-li $x+z \leq y+z$ potom $x \leq y$

3. Je-li $0 < x$ potom $0 < x^{-1}$

4. Je-li $0 < z$ potom $xz \leq yz \iff x \leq y$

Důkaz: 1. předp $0 < 1$ $\underbrace{1 \leq 0}_{1 \neq 0}$ proto $1 < 0$

Využijeme (2.2.1) pro $x=1, y=0, z=-1$

pokud $1 \leq 0$ potom $1-1 \leq 0-1$

$\underbrace{0 \leq -1}$

Využijeme (2.2.2) $x, y = -1$

$0 \leq -1$ potom $0 \leq (-1)(-1) = 1$

$1 \leq 0, 0 \leq 1 \quad 1=0$

2. $x+z \leq y+z \Rightarrow x \leq y$
 Využijeme (2.2.1) $x = x+z$; $y = y+z$; $z = -z$
 $x+z \leq y+z \Rightarrow (x+z) + (-z) \leq (y+z) + (-z)$
 $x + (z+(-z)) \leq \dots\dots\dots$

4. předp. $z > 0$: $x \leq y \Leftrightarrow xz \leq yz$ $x \leq y$.

» $x \leq y \Rightarrow xz \leq yz$ »

$x \leq y \Rightarrow \underline{0 \leq y-x}$ z (2.2.2) plyne $0 \leq (y-x)z = yz - xz$

$0 \leq yz - xz$

$xz \leq yz$

3. $0 < x \Rightarrow 0 < x^{-1}$, předp. $0 < x$, ale $0 \nless x^{-1}$; $x^{-1} \leq 0$

$xx^{-1} \leq 0x$ $1 \leq 0$ spor 1.

4. předp. $z > 0$; $xz \leq yz \implies x \leq y$

podle 3. $z > 0 \dots z^{-1} > 0$

$$\begin{aligned} xz \leq yz &\stackrel{(2.2.2)}{\implies} \underbrace{xz z^{-1}}_{x \cdot 1} \leq \underbrace{yz z^{-1}}_{y \cdot 1} \\ &\implies x \leq y \end{aligned}$$

---

odčítání $x - y := x + (-y)$

dělení $x/y := x \cdot y^{-1}$ $y \neq 0$

$$(x, y) = \left\{ z \in X \mid \begin{array}{l} x < z < y \\ x > z > y \end{array} \right\}$$

$$[x, y] =$$

$$(x, \infty) = \{ z \in X \mid x < z \}$$

$$[x, \infty) = \{ z \in X \mid x \leq z \}$$

$$(-\infty, x) = \{ z \in X \mid z < x \}$$

otevřený, (vlastní) interval
uzavřený

nevlastní intervaly

2.3 REA'LNA' ČÍSLA

Řekneme, že $X, \leq$ je spojitě uspořádané
jestliže $\forall Y, Z \subset X \quad Y \leq Z$ existuje $x \in X$
takový, že $Y \leq x \leq Z \leftarrow$ (axiom spojitosti)

Každé spojitě uspořádané pole je množina
reálných čísel $\mathbb{R}$.

Řekneme že $X \subset \mathbb{R}$ je shora (zdola) ohraničená
jestliže existuje $x \in \mathbb{R}$ takový, že $X \leq x$ ($x \leq X$).

Věta 2.5 (o supremu)

Každá neprázdná shora ohraničená množina reálných čísel má supremum.

Důkaz Mějme $X \subset \mathbb{R}$, $X \neq \emptyset$, shora ohraničená

$Y = \{y \in \mathbb{R} \mid x \leq y\}$ - horní závory X .

$X \leq Y$ existuje $x \in \mathbb{R}$ $X \leq x \leq Y$ $x = \sup X$

x - nejmenší horní závora?

1. horní závora?

2. je nejmenší předp. $y < x$; $X \leq y$ ... $y \in Y$ ... $x \notin Y$

↓ spor

Věta 2.6 (o infimu)

$\neq$ neprůzdná zdole ohraničená množina $\mathbb{R}$
má infimum.

$$\text{Př.: } [a, b] \leq b \quad b \in [a, b] \quad b = \max[a, b]$$
$$b = \sup[a, b]$$

$$(a, b) \leq b \quad \text{horní zátky } [b, \infty)$$

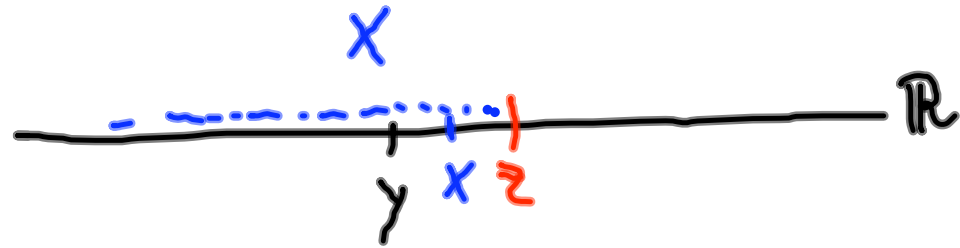
$$(a, b) \leq \underline{\underline{[b, \infty)}} \quad b = \sup(a, b)$$

Věta 2.7 Následující podm. jsou ekvivalentní.

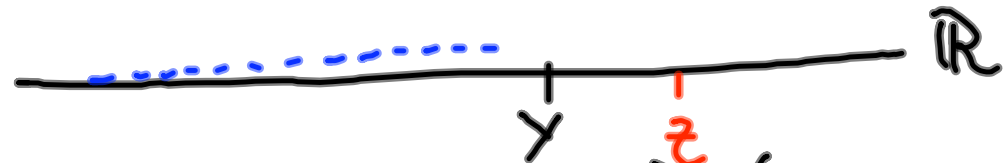
1. $z = \sup X$,

2. $z \geq X$ a ke každému $y < z$ existuje $x \in X$ takové, že

$$y \leq x \leq z$$

Důkaz

1. $\Rightarrow$ 2. $z = \sup X$

$$\forall y < z \exists x \in X$$

$$\exists y < z \cdot \forall x \in X$$

2 $\Rightarrow$ 1. $z \geq X$

$$\forall y < z \exists x \in X$$

triviálně plyne $z \geq X$

$$y \leq x \leq z$$

$x \leq y < z$ spor $z = \sup X$.

$$X \leq y$$

$$y \leq x \leq z$$

2.4 PŘIROZENÁ ČÍSLA

$X \subset \mathbb{R}$ Jestliže $1 \in X$, a že $x \in X \Rightarrow x+1 \in X$
 X je induktivní $\cap \{[0, \infty), (0, \infty), \underline{[1, \infty)}\}$

Př.: $[0, \infty), (0, \infty), [1, \infty)$ - induktivní

Lemma 2.9 Průnik libovolného systému induktivních množin je induktivní množina.

Důkaz: S -systém induktivních množin
 $\cap S \ni 1$ protože všechny prvky S jsou induktiv. množiny
 $\cap S \ni x \quad \forall X \in S \quad x \in X \quad x+1 \in X$
 $\forall X \in S \quad x+1 \in X \quad x+1 \in \cap S$

Množina přirozených čísel $\mathbb{N}$
je průnik všech induktivních množin v $\mathbb{R}$